

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 343/2019-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. septembra 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 62/2010 a postupom a uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9 Co 106/2018 z 27. februára 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. júna 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 62/2010 a postupom a uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 106/2018 z 27. februára 2019.

2. Z obsahu sťažnosti a najmä priloženého namietaného rozsudku krajského súdu sp. zn. 9 Co 106/2018 z 27. februára 2019 vyplýva, že sťažovateľ bol žalobcom v konaní o zaplatenie bezdôvodného obohatenia vo výške 1 699 eur s príslušným úrokom z omeškania proti Územnému bytovému družstvu Košice-Ľahanovce (ďalej len „žalovaný“).

O predmetnej žalobe rozhodol okresný súd rozsudkom sp. zn. 23 C 62/2010 z 15. júna 2015 tak, že žalobcovi priznal sumu 849,50 eur s úrokom z omeškania počítaným od dátumu doručenia žaloby žalovanému a v prevyšujúcej časti žalovaného nároku s príslušenstvom žalobu zamietol. Odvolací krajský súd rozsudkom sp. zn. 9 Co 634/2015 zo 7. decembra 2016 odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti istiny s príslušenstvom potvrdil a v časti nepriznaných úrokov z omeškania (úroky pripadajúce na dobu pred doručením žaloby žalovanému) zrušil a vrátil späť na konanie okresnému súdu. Po tomto zrušujúcom rozsudku krajského súdu a čiastočnom späťvzatie žaloby zostal sporným nárok na zaplatenie úroku z omeškania z priznanej istiny vo výške 849, 50 eur od 18. februára 2002 do doručenia žaloby žalovanému, t. j. 2. februára 2012. Okresný súd v poradí 2. rozsudkom sp. zn. 23 C 62/2010 z 23. júna 2017 v časti konanie zastavil (žalobcovo čiastočné späťvzatie), v časti o spornom nároku na úrok z omeškania žalobu zamietol a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

3. Z namietaného rozsudku krajského súdu tiež vyplýva, že okresný súd po vyhlásení rozsudku uznesením sp. zn. 23 C 62/2010 z 5. septembra 2017, právoplatným 12. októbra

2017, pripustil, aby do konania na miesto doterajšieho žalobcu [REDAKOVANÉ] vstúpil ako žalobca VIA IUSTITIA, o. z., Hlavná 15, Košice, na návrh pôvodného žalobcu [REDAKOVANÉ] z dôvodu, že tejto spoločnosti postúpil predmetnú pohľadávku voči žalovanému a priložil zmluvu o postúpení pohľadávky. Právnická osoba VIA IUSTITIA, o. z., so vstupom do konania na miesto pôvodného žalobcu súhlasila.

4. Proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 23 C 62/2010 z 23. júna 2017 v časti sporného nároku na úrok z omeškania a náhrady trov konania podal žalobca odvolanie. Výrok o zastavení časti konania nebol odvolaním napadnutý. Odvolací súd namietaným rozsudkom sp. zn. 9 Co 106/2018 z 27. februára 2019 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi.

5. Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že v konaní predložil niekoľko písomností preukazujúcich riadne uplatnenie si práva u dlžníka pri výzve na úhradu. Súd napriek jeho žiadosti nevykonal vo veci dokazovanie, ktoré by do sporu „vnieslo pravdu a svetlo poznania“. Zároveň sťažovateľ namieta, že „súd nadržal v konaní žalovanému a to bez akýchkoľvek známok zdržanlivosti, a v konaní často deklaroval neochotu vykonávať svoje právomoci nestranne a nezaujato“. Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľ domnieva, že došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, a zároveň namieta, že v konaní došlo k priet'ahom, keďže žaloba bola podaná v roku 2010 a právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutia nastala 5. apríla 2019.

6. Z obsahu sťažnosti možno vyrozumieť, že sťažovateľ sa domáha toho, aby ústavný súd vo veci samej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 9 Co 106/2018 z 27. februára 2019, ústavný súd zruší rozsudok krajského súdu sp. zn. 9 Co 106/2018 z 27. februára 2019 a vráti mu vec na opätovné konanie.

Sťažovateľ sa tiež domáha, aby ústavný súd rozhodol, že jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov bolo postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 62/2010 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod

sp. zn. 9 Co 106/2018 porušené, a aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadost'učinenie vo výške 5 000 eur.

II.

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

11. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

12. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

III.

13. Ako podstatu sťažnosti sťažovateľa možno označiť sťažovateľom namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným rozsudkom krajského súdu sp. zn. 9 Co 106/2018 z 27. februára 2019, keďže súd nevykoval sťažovateľom navrhované dôkazy a v konaní „nadržiaval“ žalovanému, teda nebol nestranný a nezaujatý. Sťažovateľ tiež namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 23 C 62/2010 a v konaní krajského súdu vedenom pod sp. zn. 9 Co 106/2018, a to z dôvodu, že žaloba bola podaná ešte v roku 2010 a právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutia nastala až 5. apríla 2019.

14. Ústavný súd zo sťažovateľom priloženého rozsudku krajského súdu sp. zn. 9 Co 106/2018 z 27. februára 2019 zistil, že ako žalobca je v uvedenom konaní označená právnická osoba, a to VIA IUSTITIA, o. z., Hlavná 15, Košice, IČO 42 409 306. Sťažovateľ [REDAKOVANÉ] je v namietanom rozsudku označený ako zástupca tejto právnickej

osoby. Ako z namietaného rozsudku vyplýva, sťažovateľ [REDAKOVANÉ] bol pôvodným žalobcom v uvedenom súdnom spore, avšak okresný súd uznesením sp. zn. 23 C 62/2010 z 5. septembra 2017, ktorý sa stal právoplatným 12. októbra 2017, na návrh samotného sťažovateľa pripustil, aby do konania na jeho miesto žalobcu vstúpila uvedená právnická osoba VIA IUSTITIA, o. z., z dôvodu, že tejto spoločnosti postúpil predmetnú pohľadávku voči žalovanému, čo sťažovateľ aj preukázal zmluvou o postúpení pohľadávky. Z uvedeného vyplýva, že od 12. októbra 2017 bola stranou v konaní (účastníkom konania) právnická osoba VIA IUSTITIA, o. z., nie sťažovateľ, a zároveň opak sťažovateľ nepreukázal.

15. Z § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je podaná niekým zjavne neoprávneným. O sťažnosť podanú zjavne neoprávnenou osobou ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody sťažovateľa, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a osobou sťažovateľa, prípadne z iných dôvodov (m. m. III. ÚS 319/2012, III. ÚS 131/2012, I. ÚS 243/2011, II. ÚS 245/2011). O nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom, prípadne rozhodnutím orgánu štátu a osobou sťažovateľa ide zvlášť vtedy, ak sťažovateľ nie je účastníkom (resp. stranou) napadnutého konania alebo aspoň jeho relevantnej (namietanej) časti.

16. Z ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že domáhať sa ochrany základných práv na ústavnom súde môže fyzická osoba alebo právnická osoba len v záujme ochrany svojich základných práv alebo slobôd (napr. II. ÚS 32/06, II. ÚS 80/06). Sťažovateľ musí teda namietat' porušenie svojich základných práv alebo slobôd, pričom ak ide o vec, ktorá je spojená s konaním pred všeobecným súdom, to prichádza do úvahy v zásade len vtedy, ak sťažovateľ je účastníkom (stranou) súdneho konania, v ktorom malo dôjsť k namietanému porušeniu jeho základných práv alebo slobôd (m. m. II. ÚS 3/05, IV. ÚS 319/2018).

17. Ústavný súd pri posudzovaní sťažností, ktorými sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej ústavný súd poskytuje týmto právam ochranu len vtedy, ak bola sťažnosť pred ústavným súdom uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu tohto práva ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (m. m. I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05, IV. ÚS 251/2018).

18. Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť v posudzovanej veci podal sťažovateľ, ktorý nie je aktívne legitimovaný na jej podanie, a to ani vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (keďže po 12. októbri 2017 už nebol stranou napadnutého konania, teda ani v čase, keď krajský súd vydal napadnutý rozsudok), ako ani vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 5. júna 2019. Po 12. októbri 2017, keď na miesto sťažovateľa vstúpil do konania nový žalobca, však už nemohlo dochádzať ďalším postupom konajúceho súdu k porušovaniu tohto základného práva sťažovateľa, keďže už nebol jeho účastníkom, a to napriek tomu, že konanie bolo v celom rozsahu skončené až namietaným rozsudkom krajského súdu z 27. februára 2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 5. apríla 2019.

19. Ústavný súd na základe uvedeného dospel k záveru, že ústavná sťažnosť sťažovateľa je podaná zjavne neoprávnenou osobou, a preto ju z dôvodu podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde odmietol.

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2019